

مفهوم الذنوب في الإسلام

Al Khutbah 18
So Bandingan ko Ptharoon a Dosa

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا
مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلٌّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ فَصَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى
مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلِّمْ وَعَلَى آلِهِ وَصَاحِبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ
وَبَعْدُ:

فيَاعِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

وَلَا تَقْرُبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (البقرة: ٣٥)

Innalhamdalillāhi nahmaduhu wa nastāinuhu wa nastagfiruh, wa na'udubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahbihu wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmī dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Walā taqrabā hādihishajarata fatakūna minaddhālimīn.

(Al Baqarah 35)

Manga oripn o Allāh, omiog so Allāh [s.w.t] na minisampay tano dn ko bandingan a so sabot ko manga dosa, a pdai ko manga bandingan a manggingindaw sa mala a sabot ago tanod, sabap sa so kasabota sii na ron misasankot so kaphakaapas o taw ago so kakhadadag iyan.

Giankaya a ptharoon a dosa na aya tokaw niyan a tarotop na skaniyan so galbk ago katharo a sopak ko sogoan o Allāh [s.w.t] a piayag o Quran ago tialasay o Sunnah o Rasūlullāh [s.a.w]. Katawan tano a so sosongan a lalan (Manhaj) a pagokitan o manusia ko kibabatog iyan na skaniyan so matitimo a sogoan ago lalangan o Allāh [s.w.t] ko manga oripn iyan, sa so kinggolalann ko sogoan o Allāh [s.w.t] na gioto i kapangonganotan na so kasankaa on na gioto i kakakapiri a skaniyan dn i ptharoon a dosa, samanan na so dosa na skaniyan so galbk a kasankaa ko sogoan o Allāh [s.w.t] ago so sogoan o Rasūlullāh [s.a.w], a minggolaaln sa sasabotn o pialiogatan ago makambabayabaya on ko kianggolawlaa niyan on.

Manga oripn o Allāh, giankaya a ptharoon a dosa na mianagipoon ko kiasankaa o Iblis ko sogoan o Allāh [s.w.t] ko kinisogoon iyan ko manga malaikat sa somojud siran ko Adam a slasla on ko kiatankda on o Allāh [s.w.t] sa so Adam i khabaloy a pakapndatoon ko donia, sa pd a kiambowatan o sogoan o Allāh [s.w.t] so Iblis a skaniyan na kna o ba pd ko malāikat ka sii skaniyan

pd ko Jinn ogaid na pd iran a pphagintaw ko sorga sa masa oto. So kiasanka iyan ko kasojud ko Adam, na miaadn a kafir sa gioto i paganay a dosa a manggolawla ko dapn kapakatogalin o Adam ko donia.

Gowani a so Adam ago so Hawwa na pphagintaw siran ko sorga, sa so Iblis na miakokom sa kafir sabap ko kiasankaa niyan ko sogoan o Allāh [s.w.t], na siniiq ago dinki o Iblis so Adam a sabap a kiakafir iyan, sa gioto dn i kiapanagipoon o kiapridoay o manusia ago so Iblis ago khatatap dn oto sa taman ko kabankita o Allāh [s.w.t] ko donia sa da dn a ikhada iyan.

Manga oripn o Allāh, siogo o Allāh [s.w.t] so Adam ago so Hawwa a kapagintaw iran ko sorga sa tarotop a dayaan ago kapangondaya ko kapzawiti ko manga limo a madadalm on, ogaid na adn a tiabia o Allāh [s.w.t] a satiman a btad a inisapar iyan ko Adam so kapakarani iron a skaniyan so sapoon a kayo sa pitharo kiran o Allāh [s.w.t] a:

وَلَا تَقْرُبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (البقرة ٣٥)

Go oba niyo dazga (a dowa kataw) ankai a kayo ka mabaloy kano a pd o manga palalalim (Al Baqarah 35)

Samanan na miaadn so lalangan ko da pn kaadn o sogoan a paliogat, na aya ongangn a zabetn san Manga oripn o Allāh [s.w.t], na so lalangan na lalayon pphakambowat ko shayi a pkhababayaan o manusia, sabap roo na margin a pananggilaan a di so sogoan, ka kagiya so sogoan na lalayon sii pphakambowat ko shayi a di pkhababayaan o ginawa o manusia, sabap roo na ba bo tgtbla so manusia sa kipnggolalann iyan on, so pman so lalangan na ba bo gagalnkngi so manusia ka khabayaan iyan nggolwala sabap sankoto a waraan a inaloy tano, ago misabap roo na miakambowat so katharo a:

Sokon so isasapar a onga na mamis a kaggdama on o taw a sasaparan on.

Sabap sankoto a waraan o manusia a pkhababayan iyan nggolawla so nganin a isasapar on, na roo miakaokit so bodiok ago so gogo' o Iblis sa inwaswasan iyan ko Adam ago so Hawwa, sa kakan iran ko onga o kayo a isasapar kiran, ka aya tig iyan a sabap a kinisaparn rakano san, na o makakan kano ron na pmbaloy kano a manga malāikat ago khatatap kano ko sorga sa di kano ron dn phakaawa, sa dayaan iyo so dayaan a daa ikhapos iyan. Opama ka so Adam ago so Hawwa na manga baraakal siran na khapikir iran a so Iblis ko kabasa niyan kiran na giimamokhag, ka opama o bnar a sa dn sa makakan ko onga o kayo na pmbaloy a malāikat ago khatatap ko sorga, na ino ron da kan so Iblis ka an mabaloy a malāikat ago matatap ko sorga, sa ino niyan siran phakaadiadia a siran i phakakn iyan on o bnar a so kakana on na khatatap iyan so kaaadn ko sorga?.

Sabap sa so manusia na waraan iyan a titiakhaan maana a madilapt i kanggalbk balabaw igira adn a kapiaan on sa di dn phamimikiran, na miabota o inam iran so akal iran sa da siran dn pamimikiran ko kabbnar o Iblis ko osiat iyan kiran ago kialipatan iran a so Iblis na ridoay ran, na so ridoay na mapia i kapia o osiat iyan na gioto na ikmat ago akal sa di bnar o ba adn a gona on a mapia, na pinggagaanan iran so kakana ko onga o kayo a isasapar kiran so ka obaya on, na lomiawan siran ka diazg iran orian iyan na kian iran so onga niyan, samanoto na so kiasopak iran na mala a kasalaan on ka lomiawan siran ko tamana o Allāh [s.w.t], a so kaobaya on, na komian siran on pn.

Manga oripn o Allāh, so Adam ago so Hawwa na sii ko katatago iran ko sorga, na aya nditarn iran roo na tihaya a masindaw, sa di ran khailay so awrat iran sabap sa so sindaw na ron phoon so kailay o mata, na so mata na di niyan khasonsong milay so sindaw a mabagr, gioto i sabap a andadn i katntng inka ko sindaw a mabagr na pkhapadng iyan so kailay o mata, na gowani a makakan siran ko onga o kayo a isasapar kiran so kaobaya on, na miakandosa siran ka siopak iran so lalangan o Allāh [s.w.t] a Rabbul Alamin, na so kiadosa iran na miapadng so sindaw a mandiditar iran, na miatalandiang siran sa tarotop a katinggalawas, na miapayag so awrat iran a dowa kataw, na

sabap roo na miapananggkir iran so manga raon a kayo ko sorga sa aya iran miabaloy a nditarn a minisapng iran ko awrat iran, pitharo o Allāh [s.w.t] a:

فَأَكَلَّا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ
رَبَّهُ فَغَوَى ، ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى .(طه ١٢١-١٢٢)

Na komian siran a dowa kataw sankoto a kayo na miapayag kiran so awrat iran (ko kiapadng o tihana anditarn iran) na pinggalbk iran a kapphanankir iran a dowa kataw ko manga raon a kayo ko sorga (a bialoy ran a aya iran nditarn) sa sianka o Adam so (lalangan o) Kadnan iyan na miadadag, oriyan iyan na pinili skaniyan o Kadnan iyan (sa miabaloy skaniyan a Nabi) na piakatawbat iyan ago tioro iyan (Ta Ha 121-122)

Sii sankanan a kaposan a ayat na inaloy o Allāh [s.w.t], a tinindos iyan ago pinili iyan so Adam ko kiabaloy niyan a Nabi na piakatawbat iyan ago tioro iyan, aya maana oto na sii ko kiapakasogok o Adam sa dosa na da skaniyan pn mabaloy a Nabi, ka so Nabi o Allāh [s.w.t], na pindiara a di makapndosa ago di niyan khasopak so lalangan o Kadnan iyan.

Manga oripn o Allāh, kadadalman anan sa ongangn a madalm, a so manosia na waraan iyan a pzapngan iyan so awrat iyan, a gioto so piomalongan ko basa Mranaw aya maana niyan na siapngan, ka kagiya so kapkhatalandiang na pphakitadman iyan so dosa, a so kiapakasopak o Adam ago so Hawwa ko sogoan o Allāh [s.w.t], gioto i sabap a so manosia na pphagmaan iyan so dosa niyan sa pzapngan iyan oba katokawi sa datar o kapzapngi niyan ko awrat iyan, ka so kapkhatokawi ko dosa o manoia na datar o ba pkhatalandiang ko manga taw a pphakatokaw ron, sabap roo na mabagr a khoyaptaan o dosa ago so awrat (piomalongan) sa so kasawai ko dosa na datar o kasawai ko awrat a palaya dn oto pphagmaan o manosia ka magpda a di pmblag, ago apia sii ko basa Arab na magpda siran sa pakaasal ka so awrat na pmbthowan sa *saw'ah* na so dosa na pmbthowan sa *sayyi'ah* a palaya siran phoon ko pakaasal a so katharo a *sū'* a makatotoro sa maana a marata, so kailaya ko awrat na marata a ipkhagowad o khiawrat on, na so katokawi ko dosa na pagrg a ipkhaya o khirk on samanoto na bnar a palaya dn marata a phoon ko katharo a marata.

Manga oripn o Allāh, pitharo o Allāh [s.w.t] a:

يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْءَاتِكُمْ وَرِيشًا ، وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ
، ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ (الأعراف ٢٧)

Hay mbawataan o Adam mataan a piakatoronan ami skano sa nditarn a khasapngan iyan so manga awrat iyo, ago manga parahiasan a manga bombol a papanok, na so nditarn a kalk ko Allāh [s.w.t] na gioto i mapia, gioto na pd ko manga tanda o Allah ka an siran makapananadm (Al A'raf 27)

Sii sankanan a ayat na dowa a inaloy o Allāh [s.w.t] a nditarn a piakatoron iyan ko mbawataan o Adam, paganay ron na nditarn a barandia, ika dowa na nditarn a rahasiyan, so nditarn a barandia na izapng ko lawas ago badan o manosia a barandiya, na so nditarn a rahasiyan na izapng ko awrat o manosia a rahasiyan agioto so dosa niyan ko kasopaka niyan ko sogoan o Allāh [s.w.t]. Ogaid na pitharo o Allāh [s.w.t] a so nditarn a kalk ko Allāh [s.w.t] na aya lbi a mapia, sabap sa mapia i kandiditar ka sa manga kaing a kasotraan na talandiang ka ko manga taw amay ka taw ka a baradosa a darowaka, na mapia pman mianariringan i nditarn ka na amay ka taw ka a maalkn ko Allāh [s.w.t], na mandn so aya ditarn ka na tihana a mapia. Sabap roo na pitharo o As Shafii a:

Kna o ba paawing o kampilan a phamitas a kababaloy niyan a sarisa i tanggoban.

Manga oripn o Allāh, sii sankanan a timbangan a inaloy tano na miakambowat so katharo o maongangn a *di bo dn pirapra i oyagoyag a bankay, na tanto dn a madakl a bankay a oyagoyag*. Maana a so manga taw a manga baradosa na apia antonaa i sowaan iran a kaplolomantikan ko kandiditaran ogaid na talandiang siran ko kailay o manga taw, sa datar o ba siran dn minikagm ko lopa sa minikoba siran on, na so manga bilangataw a kadodoanan ko tamok, apia siran miamatay na mapia i paras a kapkhailaya kirian ko tadm o pagtaw sabap ko kapia o parangay a pkhidawag iran ko salakaw di salakaw.

Manga oripn o Allāh, sii sankanan a timbangan a rininayag tano ko madadalm a ongangan ko karata o kandosa, na piakammsa so sabaad a Mranaw a ipphagambog iyan so katatalimbot iyan, na ipphgandisan iyan so kababaradosa niyan sankai a masa tano, sa gianan so manusia a piakammsa so btad iyan ka siopak iyan so waraan o kamamanosiai, na odi anan limoa o Allāh [s.w.t] na pd dn anan ko dakp o Iblis ka miabaklid on so timbangan sa kialipatan iyan a ginawa niyan na aya niyan pn katadman so Allāh [s.w.t].

Manga oripn o Allāh, tatanodi niyo a so manusiya na inadn a sii ko pakaasal iyan na mapia so waraan iyan, ogaid na sabap ko raraad o makaliliot na pkhararadan skaniyan sa giimakang-golawla sa manga dosa, kakagia waraan o kiaadna on a kna o ba tobohalos a di dn khadosa, aya sabap oto na kagia so ongangan o Allāh [s.w.t] na pnggolalan sa so kiabaloy o manusiya a skaniyan i thanggong sankoto a manhaj a inosay tano kagia a so kipnggolalann ko inisogo ago so kithaplkn ko inaspar o Allāh [s.w.t], na giangkanan a sogoan ago lalangan na aya phakaawid on na so taw a makambabayabaya a adn a gaga niyan sa kaphangonganotan ago adn a kapaar iyan ko kazankaa niyan ko sogoan, sabap sa di khapakay o ba nka soga so taw a daa kapaar iyan ko kasanka, sa datar oto a di khapakay o ba nka sapari so taw a daa kapaar iyan ko kapnggolawlaa niyan ko sopak ko inispar ka on, ka o manggolawla oto na khabthowan ka sa bon'g a korang i akal, na aya pn o ba sii ko Allāh [s.w.t] sa di ron oto ndait.

Aya kaliwanag iyan na di khapakay o ba nka tharoa ko taw a bota a: Di nka pagilaya a toladan anan. Ka saparan ka sa di nka saparan na mlagid a di niyan bo khailay ka skaniyan na bota, aya khasaparan ka na so taw a pphakailay ka ino nka siapari ka kagia adn a gaga niyan ko kailaya niyan on ago adn a gaga niyan sa di niyan on kailaya, opama o gomiraw ka on a: Ilay anka a toladan anan, na khapakay a di niyan mambo ilayin.

Sa gianan manga oripn o Allah, i madadalm san a ongangan a so manusiya na phakasopak ago makaphangongontan ko kabaya o Allāh [s.w.t], ka palaya on dn matatago so dowa a kapaar, sabap roo na miadosa skaniyan, sa kna o ba so kapkhadosa o manusiya na ba oto phakakorang ko pangkatan iyan sa datar kiaaloya on o manga malāikat a skaniyan a manusiya na waraan iyan so kapaminasa ago so kapamono.

Aya mataan na so manusiya na skanian i piakalbi a kaadn ko langowan a kaadn ka kagia pphangonganotan ko sogoan o Allāh [s.w.t] ko masa a adn a kapaar iyan sa di niyan kapango-nonganotan, na so manga salakaw a kaadn na pphangonganotan siran ko Allāh [s.w.t] sa kattgl a daa ba iran gaga sa kapakasanka iran, sabap roo na miapayag a so manusia i da dn a lawan iyan a mapia a kaadn ago kiababayaan o Allāh [s.w.t] sabap sankoto a miaaloy tano a waraan iyan a da ko manga kaadn a salakaw ron.

Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

وَلَقَدْ كَرِمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ
عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ خَلْقِنَا تَفْضِيلًا (الإسراء ٧٠)

Go sabnar a siakaw ami so mbawataan o Adam, ago tianggong ami siran sii ko kalopaan ago sii ko karagatan, go rinizkhian ami siran ko manga soti, ago piakalbi ami siran ko kadaklan ko nganin a inadn ami sa samporna a kapakalbi. (Al Isra' 70)

Manga oripn o Allāh, giankanan a dosa a piamagosay tano a masikn a malo marinayag a kiatalasaya tano ron, na giankanan a dosa na skaniyan i dakt ago tangis o poso o manosia, sa anda dn i kapakanggolawla o manosiya sa dosa na kadaktan sa maitm so poso iyan a maliwanag ago malingaw, na amay ka malalayon ankoto a manga dosa niyan na makadakl ankoto a maitm a balng odi na patik sa amay ka makadakl dn na makaitm dn so poso na anda i kapakaitm iyan sa malombos na miadakp dn o Iblis, sa opagizaan iyo i limbas iyan odi na onas iyan sa kapakandod o poso ko pakaasal iyan a malingaw a masigay, na skaniyan so kapangndod ko Allāh [s.w.t] sa nggolalan sa tawbah, sa managontaman so manosiya sa kapakala o kalk iyan ko Allāh [s.w.t] sa makapananggila ko manga rarata a galbk.

Manga oripn o Allāh, aya lalan ko kaphakala o kalk ko Allāh [s.w.t], na makaolad so katao o manosiya ago makablang so sabot iyan ko manga katao o Islam, a aya onayan iyan na so kasabota ko Qur'an ago so Sunnah o Rasūlullāh [s.a.w], ka gianan i onayan ago bowalan o katao, na aya kakhakowaa san na nggolalan sa kipagontodaan ko manga ulama ko agama sa pakalbin adi so kapmbatiaa ko manga kitab a isosorat, ka so kabatia na di niyan khasmbag so sabaad a manga pakaiza o pmbatia, na so kipagontodaan ko kominal ko agama na masagogod a kakhaosaya niyan ko sabaad a manga titik ko katao o Islam.

Manga oripn o Allāh, so kapphanagontaman o pagtaw sa giiniyan kindarpain ko ulama ko agama na papata anan a mapia ko pagtaw, na sa dn sa kaphagawata o pagtaw ko manga ulama sa daawa sa khasabot so agama ko kasanai ko kapamatia bo na gianan na papata sa kalobay ago kalmk o panamar o manga taw ko manga ndaowan o agama, na ay pandapat ka ko taw a tialikhodan iyan dn so kapamatia antonai kipantag iyan sankai a agama Islam a giitano tharagomalayin so parinta niyan ko liawaw o lopa!?

Manga oripn o Allāh, sabap sa miatankd a so manosiya na makapndosa ago phakasopak ko sogoan o Allāh [s.w.t] ago inibgay a pasad o Iblis ko Allāh [s.w.t] a zasatn iyan ago ndadagn iyan ago pagikmatn iyan ankai a manosiya a piakalbi o Allāh [s.w.t] a kaadn, na so Allāh [s.w.t] na da niyan kalipati so limo iyan ko manosiya, sa inadn iyan so ptharoon a tawbah a gianan so kambalingan ko lalan o Allāh [s.w.t] a mathito, sa so manosiya ko kapkhadosa niyan na pphakaawa ko lalan sa pphakasilay, na anday katoona niyan sa miapokas ko lalan iyan a mathito na pmbalingan on pharoman sa khdḡn iyan na gioto i ptharoon a Tawbah a aya maana niyan na kandod ko Allāh [s.w.t], na so Allāh [s.w.t] na tiankd iyan a sa dn sa oripn iyan a komasoy ron sa mangndod on na zalamatn iyan sa prilaan iyan ago zapngan iyan so dosa niyan.

Manga oripn o Allāh, pitharo o Allāh [s.w.t] ko hadith Qudsi a, hay oripn akin sa dn sa kapndadaga rka o Iblis, sa giika makandosa na sa dn sa kapthawbat ka rakn na pphakatawbatn ko ska. Samanan na so limo o Allāh [s.w.t] na aya marani ko manosia a di so rarangit iyan, ogaid na tanto a margin a kapzabota on o manosiya!!.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَبْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ
الْتَّوَابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko Allāh ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kirian ago so oyagoyag kirian,

Ya **Allāh**, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

رَبَّنَا آتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolangon iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....